

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Mardari Dumitru și Ghervas Maria,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2019, în cauza penală privindu-i pe

***Muraș Fiodor XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX;***

***Ciorici Aurelia XXX, născută la XXX,
originară și domiciliată în XXX;***

***Pantileev Vasile XXX, născut la XXX,
originar din XXX;***

***Pantileev Veronica XXX, născută la XXX,
originară și domiciliată în XXX.***

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 14.02.2017 – 05.02.2018;

***2. instanța de apel: 28.02.2018 – 29.05.2018;
10.12.2018 – 15.05.2019;***

***3. instanța de recurs: 23.07.2018 – 06.11.2018;
30.07.2019 – 16.12.2019.***

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 05 februarie 2018, Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica învinuiți în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin. (2) lit. b), c) și d) Codul penal, au fost achitați pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, potrivit rechizitoriului este învinuit, inculpatul Muraș Fiodor care a atentat la relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sunt condiționate de relațiile patrimoniale a săvârșit acțiuni de sustragere a averii străine încredințate spre administrare în următoarele circumstanțe, că activând în calitate de primar al s. Poiana r. Șoldănești, fiind validat în funcție prin Hotărîrea Judecătoriei Șoldănești din 13 iunie 2011, în virtutea funcției deținute, avînd dreptul de a da dispoziție de achitare a salariului prin semnarea tabelelor de salarizare și tabelelor de pontaj, în perioada de timp a anilor 2012-2015, în urma înțelegerii prealabile și în complicitate cu: directorul căminului cultural din s. Poiana, Ciorici Aurelia numită în funcție în baza dispoziției nr. 1 din 02 ianuarie 2007, care în virtutea funcției deținute

asigura conducerea activității instituției și avea în coordonare cu primarul Muraș Fiodor, atribuții de angajare și evidență a muncii personalului angajat, în complicitate cu Pantileev Vasile, angajat pe 0,8 unități de funcție în calitate de conducător artistic al casei de cultură Poiana și Pantileev Veronica, în interesul material al lui Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, fără ca Pantileev Vasile să se prezinte la serviciu, aflându-se de facto peste hotarele Republicii Moldova, în perioada anului 2012-184 zile, în anul 2013- 203 zile, în anul 2014-89 zile și în anul 2015 -102 zile, au însușit ilegal mijloace financiare în mărime de 30 344,18 lei în calitate de salariu, mijloace bănești însușite de Pantileev Veronica și Pantileev Vasile, la fel în perioada indicată adăugător la salariul calculat și achitat tot de către Primăria Poiana au fost achitate contribuții și asigurări sociale obligatorii în valoare de 6 483,63 lei și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 1 088,98 lei, prin ce au cauzat Primăriei Poiana un prejudiciu material considerabil în valoare de 37 916,79 lei.

Inculpatul Pantileev Vasile se învinuiește că a atentat la relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sunt condiționate de relațiile patrimoniale a săvârșit acțiuni de complicitate la sustragerea averii străine încredințate spre administrare în următoarele circumstanțe: În perioada de timp a anilor 2012-2015, în complicitate și în urma înțelegerii prealabile cu Muraș Fiodor care activa în calitate de primar al s. Poiana r. Șoldănești, fiind validat în funcție prin Hotărârea Judecătorei Șoldănești din 13 iunie 2011, în virtutea funcției deținute având dreptul de a da dispoziție de achitare a salariului prin semnarea tabelor de salarizare și tabelor de pontaj, prin înțelegere prealabilă și complicitate cu directorul căminului cultural din s. Poiana, Ciorici Aurelia numită în funcție în baza dispoziției nr. 1 din 02 ianuarie 2007, care în virtutea funcției deținute asigura conducerea activității instituției și avea în coordonare cu primarul Muraș Fiodor, atribuții de angajare și evidență a muncii personalului angajat, sub pretextul angajării lui Pantileev Vasile pe 0,8 unități de funcție în calitate de conducător artistic al căminului cultural din s. Poiana, r. Șoldănești, în interesul material al lui Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, fără ca Pantileev Vasile să se prezinte la serviciu, aflându-se de facto peste hotarele Republicii Moldova, în perioada anului 2012-184 zile, în anul 2013-203 zile, în anul 2014-89 zile și în anul 2015 -102 zile, au însușit ilegal mijloace financiare în mărime de 30 344,18 lei în calitate de salariu, mijloace bănești însușite de Pantileev Veronica și Pantileev Vasile, la fel în perioada indicată adăugător la salariul calculat și achitat de către Primăria Poiana au fost achitate contribuții și asigurări sociale obligatorii în valoare de 6 483,63 lei și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 1 088,98 lei prin ce au cauzat Primăriei Poiana un prejudiciu material considerabil în valoare de 37 916,79 lei.

Inculpata Pantileev Veronica, se învinuiește în aceia că a atentat la relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sunt condiționate de relațiile patrimoniale a săvârșit acțiuni de complicitate la sustragerea averii străine încredințate spre administrare în următoarele circumstanțe: În perioada de timp a anilor 2012-2015, în interesul material al lui Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, în urma înțelegerii prealabile cu Muraș Fiodor care activa în calitate de primar al s. Poiana r. Șoldănești, fiind validat în funcție prin Hotărârea Judecătorei Șoldănești din 13 iunie 2011, în virtutea funcției deținute având dreptul de a da dispoziție de achitare a salariului prin semnarea tabelor de salarizare și tabelor de pontaj, prin înțelegere prealabilă și complicitate cu șeful căminului cultural din s. Poiana, Ciorici Aurelia numită în funcție în baza dispoziției nr. 1 din 02 ianuarie 2007, care în virtutea funcției deținute asigura conducerea activității instituției și avea în coordonare cu primarul Muraș Fiodor, atribuții de angajare și evidență a muncii

personalului angajat, sub pretextul angajării lui Pantileev Vasile pe 0,8 unități de funcție în calitate de conducător artistic al căminului cultural din s. Poiana, r. Șoldănești, în interesul material al lui Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, fără ca Pantileev Vasile să se prezinte la serviciu, aflându-se de facto peste hotarele Republicii Moldova, în perioada anului 2012-184 zile, în anul 2013- 203 zile, în anul 2014-89 zile și în anul 2015-102 zile, au însușit ilegal mijloace financiare în mărime de 30 344,18 lei în calitate de salariu, mijloace bănești însușite de Pantileev Veronica și Pantileev Vasile, la fel în perioada indicată adăugător la salariul calculat și achitat de către Primăria Poiana au fost achitate contribuții și asigurări sociale obligatorii în valoare de 6 483,63 lei și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 1 088,98 lei prin ce au cauzat Primăriei Poiana un prejudiciu material considerabil în valoare de 37 916,79 lei.

Inculpata Ciorici Aurelia se învinuiește că a atentat la relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sunt condiționate de relațiile patrimoniale a săvârșit acțiuni de complicitate la sustragerea averii străine încredințate spre administrare în următoarele circumstanțe: În perioada de timp a anilor 2012-2015, Pantileev Vasile, în complicitate și în urma înțelegerii prealabile cu Muraș Fiodor care activa în calitate de primar al s. Poiana r. Șoldănești, fiind validat în funcție prin Hotărârea Judecătorei Șoldănești din 13 iunie 2011, în virtutea funcției deținute având dreptul de a da dispoziție de achitare a salariului prin semnarea tabelelor de salarizare și tabelelor de pontaj, prin înțelegere prealabilă și complicitate cu șeful căminului cultural din s. Poiana, Ciorici Aurelia numită în funcție în baza dispoziției nr. 1 din 02 ianuarie 2007, care în virtutea funcției deținute asigură conducerea activității instituției și avea în coordonare cu primarul Muraș Fiodor, atribuții de angajare și evidență a muncii personalului angajat, prin înțelegere și complicitate cu Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, sub pretextul angajării lui Pantileev Vasile pe 0,8 unități de funcție în calitate de conducător artistic al căminului cultural din s. Poiana, r. Șoldănești, în interesul material al lui Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, fără ca Pantileev Vasile să se prezinte la serviciu, aflându-se de facto peste hotarele Republicii Moldova, în perioada anului 2012-184 zile, în anul 2013-203 zile, în anul 2014-89 zile și în anul 2015-102 zile, au însușit ilegal mijloace financiare în mărime de 30 344,18 lei în calitate de salariu, mijloace bănești însușite de Pantileev Veronica și Pantileev Vasile, la fel în perioada indicată adăugător la salariul calculat și achitat de către Primăria Poiana au fost achitate contribuții și asigurări sociale obligatorii în valoare de 6 483,63 lei și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 1088,98 lei prin ce au cauzat Primăriei Poiana un prejudiciu material considerabil în valoare de 37 916,79 lei.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile inculpaților Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica în baza art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Codul penal, *complicitatea la delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile cu folosirea situației de serviciu.*

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul, a atacat-o cu apel, prin care a solicitat, casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a-i recunoaște vinovați pe Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 44, 191 alin. (2), lit. b) c) d) Codul penal, cu stabilirea pedepsei lui Muraș Fiodor sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice sau de administrare a bunurilor materiale pe un termen de 4 ani, cu aplicarea art. 90 Codul penal, a-i suspenda executarea pedepsei, cu

stabilirea termenului de probă pe termen de 4 ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să nu frecventeze locurile publice după orele 20:00; a-i stabili ca pedeapsă, lui Pantileev Vasile sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice sau de administrare a bunurilor materiale pe un termen de e ani, cu aplicarea art. 90 Codul penal a-i suspenda executarea pedepsei, cu stabilirea termenului de proba pe termen de 4 ani, cu obligarea: să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să nu frecventeze locurile publice după orele 20:00; a-i stabili ca pedeapsă, lui Pantileev Veronica sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice sau de administrare a bunurilor materiale pe un termen de 3 ani, cu aplicarea art. 90 Codul penal a-i suspenda executarea pedepsei, cu stabilirea termenului de probă pe termen de 3 ani, cu obligarea: să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să nu frecventeze locurile publice după orele 20:00.; a-i stabili ca pedeapsă, lui Ciorici Aurelia sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice sau de administrare a bunurilor materiale pe un termen de 4 ani, cu aplicarea art. 90 Codul penal a-i suspenda executarea pedepsei, cu stabilirea termenului de probă pe termen de 3 ani, cu obligarea: să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să nu frecventeze locurile publice după orele 20:00. Executarea sentinței de pus în sarcina Biroului de probațiune Șoldănești; măsura preventivă - obligarea de nepărăsire a localității aleasă în privința inculpaților de lăsat în vigoare până la intrarea sentinței în vigoare; de încasat în mod solitar de la Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile si Pantileev Veronica suma de 37 916,79 lei în folosul Primăriei Poiana; corpurile delictive tablele de pontaj și tablele de salarizare de restituit Primăriei Poiana la intrarea sentinței în vigoare.

Apelantul a invocat că, din conținutul sentinței rezultă că, instanța de fond greșit a reținut că, fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 191 alin.(2), lit. b), c) și d) Codul penal, deoarece probele acumulate în prezenta cauză probează în acest caz că însușirea este comisă în scop de cupiditate a lui Pantileev Veronica și Pantileev Vasile, deoarece, văzându-se în postura de pretins proprietar Muraș Fiodor, nu face decît să realizeze atributul de dispoziție care derivă din dreptul de proprietate. În ipoteza dată, chiar dacă Muraș Fiodor urmărește scopul de cupiditate, el nu urmărește totuși să obțină profitul material pentru sine personal. Astfel toate probele acumulate în cadrul urmăririi-penale și examinate în cadrul cercetării judecătorești confirmă comiterea infracțiunii de către Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, chiar dacă aceștia nu și-au recunoscut vina, vinovăția inculpaților se confirmă prin declarațiile martorilor cît și prin declarațiile inculpaților. În așa mod, acuzarea consideră că, instanța de fond a pronunțat o sentință care este contrară legii, de aceea ea urmează a fi casată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, a fost admis și din oficiu, conform prevederilor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, apelul procurorul, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica au fost achitați de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată eronat i-a achitat pe Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica de învinuirea adusă în baza art. 191 alin.

(2) lit. b), c), d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, or, potrivit rechizitoriului, inculpaților le-a fost înaintată învinuirea în baza art. 44-191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și nu în baza art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal. Astfel, nici una din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședințele instanțelor de fond, nu au confirmat vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate lor.

Așadar, instanța de apel, analizând probatoriul administrat în cauza, a conchis că, faptele lui Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, formal conțin semnele infracțiunii prevăzute de art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, complicitatea la delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, cu folosirea situației de serviciu, însă, ținând cont de faptul că Pantileev Veronica a îndeplinit atribuțiile de conducător artistic al casei de cultură s. Poiana, în lipsa lui Pantileev Vasile, în urma accepției verbale a fostului șef al Secției Cultură raionul Șoldănești - Grigore Zănoaga, că Pantileev Veronica avea pregătirea necesară și studii respective pentru îndeplinirea obligațiilor funcționale ale unui conducător artistic; că sub conducerea ei activitatea artistică a casei de cultură s. Poiana era la nivel înalt, fiind de mai multe ori apreciată cu distincții diferite. Instanța de apel a apreciat faptele lui Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica ca fiind lipsite de importanță și care nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni, prin prisma art. 14 alin. (2) și art. 15 Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, potrivit rechizitoriului, Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile, Pantileev Veronica sunt învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, după indicii, complicitatea la delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, cu folosirea situației de serviciu, iar potrivit art. 44 Cod penal, infracțiunea se consideră săvârșită cu participație simplă, dacă la săvârșirea ei au participat în comun, în calitate de coautori, două sau mai multe persoane, fiecare realizând latura obiectivă a infracțiunii. Astfel, acuzarea i-a învinuit pe toți patru inculpați, că au comis complicitatea la delapidarea averii străine, însă art. 44 Cod penal, prevede participarea în comun, în calitate de coautori, a două sau mai multe persoane, prin urmare, în privința lor prevederile art. 44 Cod penal, nu sunt aplicabile, or, ei sunt învinuiți că au calitatea de complici, și nu de autori, coautori.

Dat fiind faptul că acuzarea nu a putut stabili faptul cine din inculpați, au calitatea de autor, considerându-i pe toți patru complici, instanța de apel a ajuns la concluzia că învinuirea adusă lor este ambiguă, neclară, or, complicitatea nu poate exista dacă nu există și autorat.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că, la pronunțarea sentinței, instanța de fond eronat i-a achitat pe Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica în baza art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece potrivit rechizitoriului, inculpaților le-au fost înaintată învinuirea în baza art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, prin urmare, ținând cont de prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de fond urma să dispună achitarea inculpaților de comiterea infracțiunii incriminate în baza art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

La fel, instanța de apel a subliniat că, procurorul a formulat o învinuire neclară și nu a delimitat acțiunile fiecărui inculpat, nefiind indicat corect ce i se încredințează fiecăruia din ei.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar, de către procuror, care invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat:

- achitându-i pe inculpați, instanța de apel s-a bazat doar pe declarațiile acestora, fără a lua în considerare probele acuzării, care sunt indicate și ca motive ale apelului procurorului, iar instanța de apel le-a apreciat eronat, fiind respinse fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe, ce ar combate învinuirea adusă inculpaților, astfel încălcând prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală;

- deși instanța de apel a constatat că faptele comise de inculpați, conțin semnele infracțiunii prevăzute de art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, însă ținând cont că Pantileev Veronica a îndeplinit atribuțiile de conducător artistic al casei de cultură Poiana, în lipsa lui Pantileev V., în urma accepției verbale a fostului șef al Secției Cultură raionul Șoldănești, Zănoaga G., că Pantileev Veronica avea pregătirea necesară și studii respective, pentru îndeplinirea obligațiilor funcționale ale unui conducător artistic, că sub conducerea ei activitatea artistică culturală a casei de cultură Poiana era la nivel înalt, fiind de mai multe ori apreciată cu distincții diferite, conchide că faptele lui Muraș F., Ciorici A., Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, sunt lipsite de importanță și nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni;

- nu a fost prezentată nici o probă că lipsa inculpatului Pantileev Vasile de la serviciu, a fost coordonată cu Zănoagă G., șeful Secției Cultură raionul Șoldănești;

- inculpații Muraș F. și Ciorici A. dintr-un sentiment de gratitudine față de Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, care se implica activ în organizarea manifestațiilor culturale ale Căminului cultural al Primăriei s. Poiana, având posibilitate de a dispune, sub un temei aparent legal, achitarea salariului lui Pantileev Vasile, au întreprins acțiuni comune cu acesta în scopul transmiterii sumei respective către Pantileev Vasile și Pantileev Veronica;

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 06 noiembrie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, potrivit rechizitoriului inculpații au fost învinuiți de către organul de urmărire penală de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, *complicitatea la delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, cu folosirea situației de serviciu*, însă prima instanță a adoptat o sentință prin care inculpații Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, au fost achitați de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin urmare, nefiind de acord cu soluția adoptată de către prima instanță, procurorul a atacat sentința cu apel. La rândul său, instanța de apel, rejudecând cauza, a adoptat o soluție, prin care a admis apelul declarat, inclusiv din oficiu, în conformitate cu prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, fiind casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica au fost achitați de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

În cele din urmă, instanța de apel a opinat, că *„faptele lui Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, formal conțin semnele infracțiunii prevăzute de art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, complicitatea la delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, cu folosirea situației de serviciu, însă, ținând cont de faptul că Pantileev Veronica a îndeplinit atribuțiile de conducător artistic al casei de cultură s. Poiana, în lipsa lui Pantileev Vasile, în urma accepției verbale a fostului șef al Secției Cultură raionale Șoldănești - Grigore Zănoaga; că Pantileev Veronica avea pregătirea necesară și studii respective pentru îndeplinirea obligațiilor funcționale ale unui conducător artistic; că sub conducerea ei activitatea artistică a casei de cultură s. Poiana era la nivel înalt, fiind de mai multe ori apreciată cu distincții diferite, Colegiul penal conform prevederilor art. 14 alin. (2) Cod de procedură penală, conchide că faptele lui Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica sunt lipsite de importanță și nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni.”*

În continuare, tot în partea motivată, instanța de apel a ajuns la o altă concluzie diametral opusă, menționând, că *„dat fiind faptul că acuzarea nu a putut stabili cine din inculpații menționați, au calitatea de autor, considerându-i pe toți patru complici, Colegiul penal ajunge la concluzia că învinuirea adusă lor este ambiguă, neclară, or complicitatea nu poate exista dacă nu există și autorat.”*

Totodată, în susținerea concluziilor privind achitarea inculpaților, instanța de apel a mai menționat, că: *„procurorul a formulat o învinuire neclară și nu a delimitat acțiunile fiecărui inculpat, nefiind indicat corect ce i se incriminează fiecărui din ei”*

Deci, reieșind din concluziile expuse mai sus, de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că, acestea sunt contradictorii, adică pe de o parte, se reține că faptele lui Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, formal conțin semnele infracțiunii prevăzute de art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, însă în lipsa gradului prejudiciabil al infracțiunii, consideră necesar de a-i achita pe aceștia, pe motiv că faptele lor nu întrunesc elementele infracțiunii, iar pe de altă parte se statuează de către aceiași instanță, că învinuirea nu este clară. Astfel, instanța de recurs a apreciat concluziile instanței de apel, ca fiind confuze și care nu se conciliază reciproc.

De asemenea, în argumentarea soluției privind achitarea lui Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, instanța de apel descriind probele, a reținut că, *„probele coroborează cu declarațiile inculpaților și a martorilor expuse supra, și demonstrează faptul că practic tot lucrul cultural al conducătorului artistic în sat, în*

lipsa lui Pantileev Vasile, îl organiza și executa Pantileev Veronica, or s-a constatat faptul că deși Pantileev Veronica, formal se afla în concediul de îngrijire a copilului, dânsa îl ajuta pe soțul său Pantileev Vasile, iar când ultimul pleca peste hotare, dânsa continua lucrul în lipsa lui, cu acceptul Primarului Muraș F. și directorului casei de cultură Ciorici A., iar acest fapt de asemenea fiind coordonat și cu Zănoagă G., șeful Secției Cultură raionul Șoldănești".

Astfel, instanța de recurs a constatat că, din declarațiile tuturor părților audiate și materialele cauzei descrise în decizie, instanța de apel a analizat și a apreciat doar declarațiile inculpaților, fără a evalua celelalte probe și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând totalmente probele administrate la caz, precum și în instanța de apel, într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

La acest capitol instanța de recurs a remarcat că, în instanțele de fond au fost examinate următoarele probe și anume:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate Negruță N., din care rezultă că, a coordonat cu Secția culturală Șoldănești, ca să fie angajat Pantileev Vasile, dar mai mult să lucreze Pantileev Veronica, lucrul a fost făcut la un nivel înalt, se poate vedea prin meritele ce au fost pe perioada dată. Nu a fost angajată Pantileev Veronica, deoarece se afla în concediu de maternitate la acel moment. Cunoaște cu certitudine că Pantileev Vasile pleca peste hotare la lucru, dar pe atunci nu era în funcția de primar ca să angajeze și să elibereze persoane de la lucru;

- declarațiile martorului Ștefîrță A., din care reiese că, la primirea salariului uneori se prezenta Pantileev Veronica, iar alteori se prezenta și Pantileev Vasile, mai des se prezenta Pantileev Veronica;

- declarațiile martorului Chireu E., din care se atestă că la primirea salariului pentru Pantileev Vasile, se semna în tabel Pantileev Veronica. De fiecare dată adresarea de a elibera banii soției, era verbal efectuată din partea lui Pantileev Vasile, acceptau aceasta, deoarece sunt oameni din sat și se cunosc bine;

- declarațiile martorului Zavidei A., care a declarat că, au fost cazuri când Pantileev Vasile nu era la serviciu, dar era prezentă soția lui Veronica. Cunoaște ca Pantileev Vasile se mai ducea peste hotare la lucru, iar când acesta era plecat peste hotare, ca conducător artistic la festivaluri, era menționată Pantileev Veronica;

- declarațiile martorului Roșca V., care a menționat că, șefa casei de cultură nu i-a reproșat niciodată Veronicăi Pantileev, faptul că soțul ei Pantileev Vasile nu se află la serviciu;

- declarațiile martorului Șveț V., care a relatat că, controlul din 07 aprilie 2017, a fost inopinat, în temeiul plângerii depuse de către Pantileev Veronica, care a invocat faptul că, pe perioada când soțul, Pantileev Vasile, se afla peste hotarele țării, aceasta a lucrat în locul lui. Salariul pentru muncă i-a fost stabilit lui Pantileev Vasile, iar în urma controlului de la Direcția Financiară și Revizie Bălți, li s-a solicitat să restituie suma achitată în

calitate de salariu, iar pentru munca prestată de dumneaei nu i-a fost achitat, aceasta a invocat în plângere;

- sesizarea Inspecției Teritoriale de Muncă Orhei din 11.08.2015, prin care a informat că în urma unui control s-a depistat că, angajatului căminului cultural Poiana, Pantileev Vasile, incorect i-a fost achitat salariul, pentru munca neprestată de către el;

- informația eliberată de către Primăria s. Poiana, r-nul Șoldănești din 09.02.2016, privitor la calculul efectuat la salariu pentru zilele lipsă de la serviciu, a conducătorului artistic Pantileev Vasile;

- actul inspectării financiare tematice efectuate la Primăria s. Poiana, r-nul Șoldănești, prin care s-a confirmat că neîntemeiat au fost calculate și achitate mijloacele financiare, în sumă totală de 37 916,79 lei;

- procesul-verbal de ridicare din 26 decembrie 2016, prin care au fost ridicate tabelele de pontaj și tabelele de salarizare din perioada cât Pantileev Vasile, a primit neîntemeiat salariul, aflându-se peste hotare;

- procesul-verbal de examinarea a obiectului din 27 decembrie 2016, prin care au fost examinate tabelele de salarizare, din perioada în care lui Pantileev Vasile i-a calculat și achitat neîntemeiat salariul, el de facto aflându-se peste hotare.

Astfel, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel nu a luat în considerație aceste declarații, cât și probele materiale prezentate de către partea acuzării, apreciind prioritar declarațiile inculpaților, care au dreptul de a nu se autoincrimina, în rest doar descriind celelalte probe, fără o evaluare în cumul a acestora și fără să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

Astfel, reieșind din probele puse la baza achitării inculpaților în baza art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, fără a fi combătute în urma analizei în raport cu alte probe, în viziunea instanței de recurs, concluziile instanței de apel despre achitarea inculpaților, pe motiv că fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii, sunt incerte, lăsând loc de interpretări, adică fiind unele injuste.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2019, a fost admis, din alte motive, apelul procurorului, casată integral sentința primei instanțe, din oficiu, și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se achită Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Panteleev Vasile și Panteleev Veronica, învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 44, 191 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

7.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat că, Muraș Fiodor activând în calitate de primar al s. Poiana, r-nul Șoldănești, fiind validat în funcție prin Hotărârea Judecătorei Șoldănești din 13 iunie 2011, în virtutea funcției deținute, având dreptul de a da dispoziție de achitare a salariului prin semnarea tabelelor de salarizare și tabelelor de pontaj, în perioada de timp a anilor 2012-2015, în urma înțelegerii prealabile cu directorul căminului cultural din s. Poiana, Ciorici Aurelia numită în funcție în baza dispoziției nr. 1 din 02 ianuarie 2007, care în virtutea funcției deținute asigură conducerea activității instituției și avea în coordonare cu primarul Muraș Fiodor, atribuții de angajare și evidență a muncii personalului angajat, cunoscând că Pantileev Vasile, angajat pe 0.8 unități de funcție în calitate de conducător artistic al casei de cultură s. Poiana, periodic se deplasa peste hotarele țării, au admis, cu acordul verbal al unei alte persoane, ca atribuțiile lui de conducător artistic al casei de cultură s. Poiana, în lipsa lui, să le îndeplinească Pantileev

Veronica, adică soția ultimului, care nu era angajată în acest serviciu: în perioada anului 2012-184 zile, în anul 2013-203 zile, în anul 2014-89 zile și în anul 2015 -102 zile, și astfel, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, au primit de la Primăria satului Poiana mijloace financiare în mărime de 30 344,18 lei în calitate de salariu pentru Pantileev Vasile. La fel în perioada indicată adăugător la salariul calculat și achitat tot de către Primăria Poiana au fost achitate contribuții și asigurări sociale obligatorii în valoare de 6 483.63 lei și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 1 088.98 lei.

Concluziile instanței de apel referitor la circumstanțele de fapt au fost bazate pe următoarele probe: declarațiile reprezentantului părții vătămate Negruță Nadejda, declarațiile martorilor Chireu Tatiana Chireu Eleonora, Zavidei Angela precum și:

- sesizarea Inspecției teritoriale de muncă Orhei din 11.08.2015, prin carea informat că în urma unui control s-a depistat că angajatului căminului cultural Poiana, V. Pantileev incorect i-a fost achitat salariu pentru munca neprestată de către el. (f. d. 30, vol. I);

- informația eliberată de către Primăria Poiana, r-nul Șoldănești din 09.02.2016, privitor la calculul efectuat la salariul pentru zilele lipsă de la serviciu a conducătorului artistic V. Pantileev (f. d. 58-63, vol. I);

- actul inspectării financiare tematice efectuate la primăria Poiana, r-nul Șoldănești prin care s-a confirmat că neîntemeiat au fost calculate și achitate mijloace financiare în sumă totală de 37 916.79 lei. (f. d. 69-95, vol. I);

- informația eliberată de către Centrul de Analiză a Informațiilor cu nr.INI/8 -5148 din 06.06.2016. (f. d. 65-67, vol. I);

- procesul-verbal de ridicare din 26 decembrie 2016, prin care au fost ridicate tabele de pontaj și tabelele de salarizare din perioada cit Pantileev Vasile a primit neîntemeiat salariul aflându-se peste hotare, (f. d. 196, vol. I);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 27 decembrie 2016, prin care au fost examinate tabele de pontaj și tabelele de salarizare din perioada cit Pantileev Vasile i-a calculat neîntemeiat și achitat salariul, el de facto aflându-se peste hotare, (f. d. 268, vol. I).

Analizând probatoriul prezentat și declarațiile inculpaților, se constată că, în principiu, inculpații nu neagă faptul prestării muncii de către o persoană în locul unei alte persoane și primirea salariului de persoana care nu este angajată, însă se referă la motivele și cauzele acțiunilor sale.

Inculpații sunt învinuiți prin rechizitoriu că au comis complicitate la delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Delapidarea (în varianta existentă la momentul comiterii faptei și în varianta incriminată prin rechizitoriu) constituie o modalitate a sustragerii și, respectiv, toate semnele sustragerii trebuie să fie prezente și în cazul respectiv. Se consideră sustragere luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop acaparator (în scop de cupiditate). Aceeași definiție este stipulată în pct.2 al Hotărârii explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 28.06.2004 cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor. Astfel, este obligatorie prezența a cel puțin următoarelor semne constitutive: 1) luarea; 2) din posesia altuia; 3) ilegală; 4) gratuită; 5) care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv; 6) scopul de cupiditate. Semnele nominalizate sunt obligatorii pentru infracțiunea de escrocherie. Absența oricăruia din aceste semne indică la lipsa sustragerii, fapta constituind o altă infracțiune sau neavând relevanță penală.

Prin urmare, instanța de apel a considerat necesar de a examina prezența gratuității banilor de către făptuitor. Luarea ilegală, dar echivalentă (integral compensată) a bunurilor altuia nu constituie sustragere, deoarece în acest caz posesorului nu-i este cauzat nici un prejudiciu patrimonial. Luarea ilegală, dar echivalentă a bunurilor altuia nu reprezintă o sustragere, întrucât legea penală apără nediferențiat patrimoniul, indiferent e compoziția acestuia; legea penală nu apără părți din patrimoniu. Fapta, care nu presupune un gol patrimonial, nu poate fi calificată ca sustragere. Gratuitatea luării are loc în acele cazuri în care această luare se realizează fără o despăgubire în bani pe măsură a valorii bunului luat sau fără o acordare a echivalentului sub formă de muncă (ori servicii, lucrări) sau bunuri de aceeași valoare, fie cu despăgubire simbolică ori neadecvată a valorii bunului dat. Primirea mijloacelor bănești pentru munca efectiv prestată, deși în baza unor documente falsificate sau incorect perfectate, nu constituie o sustragere. Aceasta deoarece luarea ilegală nu este legată, în acest caz, de cauzarea unui prejudiciu patrimonial, dacă este compensat printr-un echivalent sub formă de muncă.

La caz, este probat că, într-adevăr, Pantileev Vasile nu s-a prezentat la lucru și a primit salariu. Totodată, este probat cu certitudine (atât prin declarațiile inculpaților, cât prin declarațiile martorilor) Pantileev Veronica, soția lui Pantileev Vasile, a exercitat nemijlocit atribuțiile de serviciu ale ultimului. Cu alte cuvinte, Pantileev Veronica a lucrat, a îndeplinit munca în locul lui Pantileev Vasile. Inculpata Pantileev Veronica a executat lucrări de conducător artistic al căminului cultural, exprimate în repetiții și participări la manifestațiile culturale de nivel raional.

Rezumând cele sus-menționate, instanța de apel a constatat că luarea sumelor de bani incriminate prin rechizitoriu (și stabilite în partea descriptivă a prezentei decizii) nu a avut caracter gratuit, deoarece în schimbul acestor sume de bani au fost prestate munci în domeniul culturii (dar de către o altă persoană) și prestarea acestor munci avea loc înainte de primirea sumelor de bani sub formă de salariu. Deci, lipsește gratuitatea luării acestor sume de bani, iar lipsa gratuității implică lipsa prejudiciului real și efectiv.

Conform art. 390 alin. (1) pct.3) Codul de procedură penală, *sentința de achitare se adoptă dacă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*. Prin urmare, inculpații urmează a fi achitați din motivul că lipsesc elementele componente de infracțiune (la caz, prejudiciul material).

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casare a acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, Recurentul invocă aceleași motive declarate anterior în cererea de recurs ordinar, ori, faptele comise de inculpați, conțin semnele infracțiunii prevăzute de art. 44, 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

8.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Sandu Serghei în numele lui Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de procuror, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece decizia instanței de apel este justă și corespunde prevederilor legale.

9. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată, din următoarele motive.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de

către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de către recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea în termeni vagi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit indică că, din textul recursului reiese temei prevăzut de pct. 6) alin. (1) al articolului 427 Cod de procedură penală, și anume cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată.

Astfel, din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, potrivit părții descriptive a deciziei instanței de apel, s-a constatat că, „*Muraș Fiodor activând în calitate de primar al s. Poiana, r-nul Șoldănești, fiind validat în funcție prin Hotărârea Judecătorei Șoldănești din 13 iunie 2011, în virtutea funcției deținute, având dreptul de a da dispoziție de achitare a salariului prin semnarea tabelelor de salarizare și tabelor de pontaj, în perioada de timp a anilor 2012-2015, în urma înțelegerii prealabile cu directorul căminului cultural din s. Poiana, Ciorici Aurelia numită în funcție în baza dispoziției nr. 1 din 02 ianuarie 2007, care în virtutea funcției deținute asigură conducerea activității instituției și avea în coordonare cu primarul Muraș Fiodor, atribuții de angajare și evidență a muncii personalului angajat, cunoscând că Pantileev Vasile, angajat pe 0.8 unități de funcție în calitate de conducător artistic al casei de cultură s. Poiana, periodic se deplasa peste hotarele țării, au admis, cu acordul verbal al unei alte persoane, ca atribuțiile lui de conducător artistic al casei de cultură s. Poiana, în lipsa lui, să le îndeplinească Pantileev Veronica, adică soția ultimului, care nu era angajată în acest serviciu: în perioada anului 2012-184 zile, în anul 2013-203 zile, în anul 2014-89 zile și în anul 2015 -102 zile, și astfel, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica, au primit de la Primăria satului Poiana mijloace financiare în mărime de 30 344,18 lei în calitate de salariu pentru Pantileev Vasile. La fel în perioada indicată adăugător la salariul calculat și achitat tot de către Primăria Poiana au fost achitate contribuții și asigurări sociale obligatorii în valoare de 6 483.63 lei și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 1 088.98 lei*”. Totodată, în partea dispozitivă a deciziei, instanța de apel, „*achită pe Muraș Fiodor, Ciorici Aurelia, Pantileev Vasile și Pantileev Veronica,*

învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 44, 191 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii”.

Colegiul penal lărgit, menționează că, din conținutul părții descriptive a deciziei instanței de apel nu este clar expusă poziția acesteia, sau pe de o parte instanța de apel conchide că, *într-adevăr, Pantileev Vasile nu s-a prezentat la lucru și a primit salariu. Totodată, este probat cu certitudine (atît prin declarațiile inculpaților, cît prin declarațiile martorilor) Pantileev Veronica, soția lui Pantileev Vasile, a exercitat nemijlocit atribuțiile de serviciu ale ultimului, iar pe de altă parte instanța de apel indică că, luarea sumelor de bani incriminate prin rechizitoriu (și stabilite în partea descriptivă a prezentei decizii) nu a avut caracter gratuit, deoarece în schimbul acestor sume de bani au fost prestate munci în domeniul culturii (dar de către o altă persoană) și prestarea acestor munci avea loc înainte de primirea sumelor de bani sub formă de salariu, ori, în acest sens decizia instanței de apel este contradictorie.*

De asemenea, în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel (pct. 11, 12 a decizie instanței de ape), enumeră un șir de probe care confirmă vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate, printre care sunt declarațiile martorilor Chireu Tatiana Chireu Eleonora, Zavidei Angela, ca ulterior să menționeze contradictoriul, precum că, ... lipsește gratuitea luării sumei de bani, iar lipsa gratuității implică lipsa prejudiciului real și efectiv, astfel, nu confirmă nevinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs reiterează că obligația instanței de ași motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil, iar potrivit considerentelor CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznețov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, decizia atacată prezintă deficiențe sub aspectul motivării, deoarece instanța nepronunțându-se sau pronunțându-se superficial asupra motivelor invocate în apel, a făcut o motivare haotică, fără o argumentare concretă.

Colegiul penal lărgit reamintește că, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești face parte din setul de garanții stabilit pentru existența unui proces echitabil.

Obligația instanței de a motiva hotărârea, constă în necesitatea de stabilire a adevărului, iar judecătorul să-și formeze convingerea asupra acestui adevăr și că realitatea este conformă convingerilor sale. Totodată obligația motivării este o garanție pentru părți în primul rând, precum și pentru alte persoane care pot cunoaște motivele pentru care judecătorul a pronunțat hotărârea respectivă. Motivarea este importantă pentru părți în cazul exercitării dreptului de atac a sentinței precum și pentru instanțele superioare, care să o poată verifica din punctul de vedere al legalității și temeiniciei acesteia.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, nemotivarea clară și concisă a soluției pronunțate de către instanța de apel reprezintă prin sine neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel, ce se consideră eroare de drept și este temei pentru recurs.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel la judecarea apelului a comis erori de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a admite recursul ordinar declarat de către procuror, de casat decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Colegiul penal lărgit indică că, eroarea comisă de către instanța de apel nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu

atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte prevederile art. 414 Cod de procedură penală, să înlăture erorile enumerate mai sus, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor prezentate, să studieze și corect să aprecieze juridic materialele cauzei în tot ansamblul lor, să țină seama de cele expuse în prezenta decizie legate de justa apreciere, sub toate aspectele, complet și obiectiv a tuturor împrejurărilor cauzei, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel și recurs și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2019, în cauza penală privindu-i pe *Muraș Fiodor XXX, Ciorici Aurelia XXX, Ciorici Aurelia XXX, Pantileev Vasile XXX, Pantileev Veronica XXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **17 ianuarie 2020.**

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Mardari Dumitru

Ghervas Maria